

SOSIAALIPALVELUIDEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

MAINIOKOTI KERTTULI

Sisällysluettelo

1 PALVELUNTUOTTAJAA, PALVELUYKSIKKÖÄ JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT ..	1
1.1 Palveluntuottajan ja palveluyksikön perustiedot	1
1.2 Toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet	2
2 ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUS	3
2.1 Palvelujen laadulliset edellytykset	3
2.2 Vastuu palvelujen laadusta	3
2.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet	4
2.3.1 Asiallinen kohtelu	6
2.3.2 Itsemääräämisoikeuden toteutuminen	6
2.4 Muistutusten käsittely	8
2.5 Henkilöstö	9
2.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta	10
2.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi	11
2.8 Toimitilat ja välineet	11
2.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö	12
2.10 Lääkehoitosuunnitelma	14
2.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja	14
2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen	15
3 OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA	16
3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen	16
3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely	18
3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen	20
3.4 Ostopalvelut ja alihankinta	22
3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta	22
4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO, JULKAISEMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN	23
4.1 Toimeenpano	23
4.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen	23

1 PALVELUNTUOTTAJAA, PALVELUYKSIKÖÄ JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT

1.1 Palveluntuottajan ja palveluyksikön perustiedot

Palveluntuottaja Tuusulan Kerttuli Oy
Katuosoite Arkadiankatu 6, 00100 Helsinki
Palveluntuottajan yhteyshenkilö ja yhteystiedot Palvelujohtaja Peter Rögård, puh. 045 671 7223, peter.rogard@mainiokodit.fi

Toimintayksikkö Mainiokoti Kerttuli	Y-tunnus 1021264-8
Esihenkilö / vastuuhenkilö ja yhteystiedot Pauliina Rantanen puh. 040 677 2357, pauliina.rantanen@mainiokodit.fi	
Toimintayksikön katuosoite Lahelantie 11	Postinumero ja toimipaikka 04300 Tuusula
Palvelut / asiakasryhmä Ikääntyneet	Asiakaspaikkamäärä 21
Miten palveluja tuotetaan (esim. läsnäpalvelu, etäpalvelu) Ympäri vuorokautinen palveluasuminen	

Hyvinvointialue Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Palveluyksikön sosiaali- ja potilasasiavastaavien yhteystiedot Sosiaali- ja potilasasiavastaavan tehtävänä on neuvoa ja ohjata potilaita, asiakkaita ja heidän läheisiään asiakkaan oikeuksiin ja asemaan liittyvissä asioissa. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavat: <ul style="list-style-type: none"> • puh. 040 807 4756 ja puh. 040 807 4755 • palveluajat ma klo 12.30–15, ti ja ke klo 8.30–12, to klo 9–15 • sähköposti sosiaali.potilasasiavastaava@keusote.fi

REKISTERÖINTITIEDOT

Palvelun rekisteröintipäivä 3.1.2006	Palvelu, johon myönnetty Ympäri vuorokautinen palveluasuminen
---	--

1.2 Toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Mainiokoti Kerttulin toiminta-ajatuksena on tuottaa laadukasta ympärivuorokautista palveluasumista ikääntyneille, jotka tarvitsevat hoivaa ja huolenpitoa ympäri vuorokauden. Tavoitteenamme on luoda asukkaillemme yksilöllinen ja hyvä elämä korostaen ystävällisyyttä, läheisyyttä, kunnioitusta ja läsnäoloa. Haluamme tarjota asukkaillemme mielekkään ja arvokkaan arjen, jossa huomioimme asukkaat yksilöllisesti ja jokaisen on mahdollista osallistua arjen toimintaan omien voimavarojensa ja kykyjensä mukaan.

Mainiokoti Kerttulin toimintaperiaatteiden perusta nousee Mainiokotien toimintaa ohjaavista arvoista. Yhteisesti sovitut toimintaperiaatteet sekä työyhteisömme hyveet tasavertaisuus, yhteistyökykyisyys ja positiivisuus muodostavat työyhteisössämme vallitsevan toimintakulttuurin.

Tieto ja Taito

- Vahvuutenamme ovat sitoutuneet ja ammattitaitoiset työntekijät, jotka saavat käyttää monipuolista osaamistaan joka päivä erilaisissa työtehtävissä.
- Henkilökunnan osaaminen sekä sen kehittäminen ovat perusasioitamme ja huolehdimme säännöllisestä täydennyskoulutuksesta. Olemme jakaneet vastuualueita henkilökunnan kiinnostuksen ja osaamisen mukaisesti.
- Työkulttuurimme on avoin ja positiivinen ja kehitämme yhdessä toimintatapoja ja -malleja.

Välittäminen ja Vastuunotto

- Välittäminen on kaiken toimintamme perusta. Huolehdimme ja vastaamme siitä, että palvelumme toteutuvat siten, kun olemme sopineet.
- Arvostamme toisiamme ja viestimme asioista avoimesti ja kunnioittavasti joka tilanteessa. Kohtaamme asukkaan ainutkertaisena ja omana persoonallisena itsenään sekä huomioimme asukkaan elämänhistorian hänen hoidossaan. Jokaisella asukkaallamme on nimetty omahoitaja, joka laatii asukkaalle yksilöllisen palvelu- ja kuntoutussuunnitelman.
- Seuraamme jatkuvasti palvelumme laatua. Otamme aktiivisesti vastaan palautetta ja kehitämme toimintaamme.
- Huomioimme toiminnassamme myös ympäristö- ja energiaystävällisyyden.

Kumppanuus ja yrittäjyys

- Noudatamme toiminnassamme tilaajan kanssa tehtyjä sopimuksia. Toimimme kumppanuuteen perustuvassa, luottamuksellisessa suhteessa asukkaidemme, heidän läheistensä sekä tilaajien kanssa.
- Asukas ja läheinen ovat mukana hoivan ja hoidon suunnittelussa. Järjestämme läheisille säännöllisesti tapahtumia ja läheisiä kannustetaan osallistumaan kotimme arkeen.
- Toimintamme perustuu yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen. Panostamme toiminnalliseen arkeen ja vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta järjestämällä yhteistä toimintaa sekä pitämällä muun muassa asukaskokouksia säännöllisesti. Yhteistyötä tehdään myös vapaaehtoisten kanssa asukkaiden arjen rikastamiseksi.

Kasvu ja Kehitys

- Haluamme tarjota jokaiselle asukkaallemme yksilöllisen ja hyvän elämän. Otamme huomioon asukkaan yksilölliset tarpeet ja päivitämme asukkaan palvelu- ja kuntoutussuunnitelmaa säännöllisesti. Kannustamme asukkaita aktiivisuuteen ja tuemme asukkaiden omatoimisuutta.
- Olemme joustavia niin asukkaiden kuin tilaajan muuttuvien tarpeiden suhteen. Pyrimme toiminnassamme myös uusien toimintamallien etsimiseen, jotta voimme entistä paremmin vastata asukkaidemme tarpeisiin ja odotuksiin.
- Seuraamme ja arvioimme kotimme laatua jatkuvasti, kodin laatuindeksi päivittyy kuukausittain. Hyödynnämme laatuindeksiä laadun seurannan lisäksi toimintamme jatkuvaan kehittämiseen.

2 ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUS

2.1 Palvelujen laadulliset edellytykset

Mainiokoti Kerttulissa huolehdimme ja vastaamme siitä, että palvelumme toteutuvat laadukkaasti ja siten, kun olemme sopineet. Olemme sitoutuneet omavalvontaan ja varmistamme, että toiminnassamme toteutuvat lainsäädännössä asetetut, tilaajan edellyttämät sekä Mainiokotien toiminnalle asettamat laatuvaatimukset. Toimintaamme ohjaavat tilaajan kanssa tehdyt sopimukset sekä voimassa oleva lainsäädäntö, kuten muun muassa laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden terveys- ja sosiaalipalveluista (980/2012), laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021), laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaa koskeva laki (741/2023). Arvioimme myös koko ajan toimintaamme ja otamme saadun palautteen huomioon toiminnan kehittämisessä.

Mainiokodeissa systemaattinen laadunhallinta on olennainen osa johtamis- ja toimintajärjestelmäämme. Johtamis- ja toimintajärjestelmä toimii ennakoivasti ja itseohjautuvasti asiakas-, ympäristö- ja lainsäädäntövaatimukset täyttäen. Toimintajärjestelmä täyttää ISO9001, ISO14001 ja ETJ+-standardien vaatimukset. Yhteisestä laatuksikirjasta löytyy kaikki laatuun liittyvä materiaali ja ohjeistukset. Käsikirja on ensisijaisesti työkalu yksiköille, ja sen tarkoitus on helpottaa yksiköissä tehtävää laatutyötä.

Laatulupauksemme on mahdollistaa jokaiselle asukkaalle yksilöllinen hyvä elämä:

- Tarjoamme yksilöllistä ohjausta, kuntoutusta ja tukea, huomioimalla asukkaan omat toiveet ja tavoitteet sekä voimavarat.
- Luomme turvallisen ilmapiirin ja ympäristön asukkaan kuntoutumiselle.
- Tarjoamme oman viihtyisän kodin, jonka jokainen asukas voi tehdä omannäköiseksi.
- Luomme yhteisöllisen ja osallisuutta tukevan asuinympäristön, jossa jokainen voi olla omalla tavallaan aktiivinen sekä osallistua yhdessä tekemiseen voimavarojensa mukaan.
- Tuemme asukkaita säännölliseen ja terveelliseen ravitsemukseen ruuan maittavuudesta tinkimättä.

Laatulupauksemme toteutumista ja laadun kehittymistä seuraamme kuukausittain raportoitavan laatuindeksin avulla. Laatuindeksi mittaa puhtaasti kokemuksellista laatua ja se koostuu viidestä kokemuksellisen laadun osa-alueesta. Lisäksi kyselyssä on mahdollista antaa avointa palautetta. Laatuindeksissä jokainen osa-alue saa arvon välillä 0–100 ja laatuindeksi voi olla enimmillään 100. Laatuindeksikyselyssä keräämme palautetta asukkailta, läheisiltä ja henkilöstöltä vähintään kolmen kuukauden välein. Laatuindeksikyselyn tulokset ohjaavat toimintamme ja omavalvonnan kehittämistä sekä ne toimivat myös kodin toimintasuunnitelman vuosittaisten tavoitteiden yhtenä lähtökohtana. Laatuindeksin tulokset käsitellään yhdessä henkilökunnan kanssa viikkokokouksessa ja mietimme yhdessä toimenpiteitä kokemuksellisen laadun kehittämiseksi kodissamme.

Seuraamme myös viikoittain asiakastietojärjestelmästä hoivan ja kuntoutuksen toteutumista mitattavia tietoja, kuten esimerkiksi toiminnallisuuden, ulkoilujen ja omatuokioiden toteutumista sekä yhteydenpitoa läheisiin.

2.2 Vastuu palvelujen laadusta

Mainiokoti Kerttulin johtaja vastaa siitä, että kodin toiminta toteutuu laadukkaasti lakien, ohjeistusten ja viranomais määräysten mukaan. Vastuu laadun ja laatulupauksemme toteutumisesta arjessa on kodin jokaisella työntekijällä.

Palvelujohtaja toimii alueensa yksikön johtajien esihenkilönä sekä tukee yksikön johtajien työtä ja alueensa yksiköiden toimintaa. Palvelujohtaja vastaa alueensa toiminnasta, laadusta, asukashankinnasta sekä yhteistyöstä hyvinvointialueiden kanssa.

Yksikön johtajalla on kokonaisvastuu kodin toiminnasta ja päivittäisen toiminnan johtamisesta. Yksikön johtajan työaika on varattu hallinnollisiin työtehtäviin, jotta aikaa riittää esihenkilötyöhön. Yksikön johtajan tehtäviin kuuluvat laadun johtaminen, kehittäminen ja varmistaminen, asukashankinta, yhteistyö hyvinvointialueiden vastuuhenkilöiden ja muiden sidosryhmien kanssa sekä henkilöstöjohtaminen.

Ohjausryhmä koostuu yksikön johtajasta, tiimivastaavista ja nimetyistä kodin vastuualueita hoitavista työntekijöistä. Kodin ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti. Ohjausryhmän tavoitteena on kehittää kodin toimintaa ja viedä yhdessä sovittuja toimintatapoja työyhteisöön.

Tiimivastaava toimii yhteistyössä yksikön johtajan kanssa ja vastaa kodin arjen toiminnan sujuvuudesta ja organisoinnista. Tiimivastaava seuraa laatulupausten ja laadun toteutumista arjessa sovittujen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi tiimivastaava vie käytäntöön yhdessä sovitut toimintatavat ja valvoo niiden toteutumista, suunnittelee perehdytyksen toteutumisen sekä vastaa aikataulutettujen töiden toteutumisesta.

Lääkehoidosta vastaava sairaanhoitaja huolehtii kodin lääkehoidon laadun varmistamisesta ja seurannasta. Lääkehoidosta vastaava sairaanhoitaja vastaa konsultoinnista sairaanhoidollisissa asioissa ja lääkehoitosuunnitelman päivityksestä sekä organisoii lääkenäyttäjien vastaanoton ja ylläpitää koontilistaa lääkeluovallista työntekijöistä. Lisäksi kodissa toimii muita nimettyjä vastuualueita hoitavia työntekijöitä, kuten esimerkiksi RAI-, saattohoito- ja kirjaamisvastaava, jotka vastaavat oman vastuualueensa toiminnasta ja kehittämisestä.

Omahoitaja huolehtii, että asukkaan mielekäs ja hyvä arki toteutuu ja asukkaan itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan. Omahoitaja toimii asukkaan hoidon asiantuntijana, jakaa tietoa työryhmälle, vastaa RAI-arvioinneista ja palvelu- ja kuntoutussuunnitelmien päivityksestä ja arvioinnista sekä hoitokokouksista ja läheisyhteistyöstä.

2.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Mainiokoti Kerttuliin voi tulla asukkaaksi tilaajan sijoittamana, palvelusetelillä tai itse maksaen. Palvelutarpeen arviointi ja palvelupäätös liittyen asukkaan sijoittumisesta kotiin tehdään yhteistyössä asukkaan, läheisen ja sijoittavan tahon kanssa. Asukas ja/tai läheinen voivat vaikuttaa hoivakodin valintaan.

Asukas osallistuu oman palvelu- ja kuntoutussuunnitelmansa laatimiseen, tavoiteasetteluun ja itseään koskevaan päätöksentekoon yhdessä läheisen kanssa. Hoitoneuvottelussa asukkaan ja läheisen kanssa suunnitellaan hoitoa ja käydään lävitse hoidon tarpeita ja toiveita. Asukkaan palvelun tarvetta ja siinä tapahtuvia muutoksia arvioidaan säännöllisesti asukkaan voinnin päivittäisseurannalla sekä erilaisten mittareiden, kuten muun muassa RAI-toimintakykyarvion ja MMSE- ja MNA-testien avulla. Asukkaan voinnin muuttuessa palvelu- ja kuntoutussuunnitelma päivitetään ja muutoksista keskustellaan yhdessä asukkaan ja läheisen kanssa.

Asukkaan hoidon ja palvelun tarve kirjataan asukkaan henkilökohtaiseen, päivittäistä hoitoa, palvelua ja kuntoutusta koskevaan palvelu- ja kuntoutussuunnitelmaan, joka laaditaan Domacare-asiakastietojärjestelmään. Suunnitelma tehdään asukkaan RAI-arvioinnissa esiin tulleiden tarpei-

den, voimavarojen ja riskitekijöiden pohjalta. Lisäksi suunnitelman perustaksi kerätään myös tietoja asukkaan elämästä kuten esimerkiksi ihmissuhteista, arvoista, vakaumuksista, mieltymyksistä, elämän merkkitapahtumisista, työstä sekä harrastuksista. Palvelu- ja kuntoutussuunnitelmaan kirjataan hoidon tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Suunnitelma on asukkaan tarpeista lähtevä, yksilöllinen ja konkreettinen.
- Suunnitelmassa huomioidaan asukkaan toiveet ja mielipide sekä kunnioitetaan hänen itsemääräämisoikeuttaan.
- Suunnitelmassa huomioidaan suun terveydenhuolto, ravitsemus sekä voimavarojen ja toimintakyvyn säilyttäminen.

Kaikille asukkaille nimetään omahoitaja tiimivastaavan toimesta. Asukkaalle nimetty omahoitaja vastaa RAI-arvioinnin sekä yksilöllisen palvelu- ja kuntoutussuunnitelman laadinnasta, tarkastamisesta, arvioinnista ja päivittämisestä annettujen ohjeiden mukaisesti. Mainiokotien kirjaamisen ohjeet ohjaavat suunnitelman laatimisessa ja sisällössä. RAI-arviointi sekä palvelu- ja kuntoutussuunnitelma päivitetään vähintään kuuden kuukauden välein ja aina asukkaan toimintakyvyn muuttuessa. RAI-arviointien sekä palvelu- ja kuntoutussuunnitelmien päivittämistä ohjaa erillinen vuosikello/aikataulu.

Omahoitaja tekee RAI-arvioinnin sekä laatii palvelu- ja kuntoutussuunnitelman yhteistyössä asukkaan ja hänen läheistensä kanssa kuukauden kuluessa asukkaan muutosta. Lisäksi omahoitaja myös huolehtii hoitoneuvottelun järjestämisestä kuukauden kuluessa muutosta. Hoitoneuvottelu pidetään lisäksi aina tarvittaessa, mutta kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Tiimivastaava tarkistaa omahoitajien asukkaille laatimat palvelu- ja kuntoutussuunnitelmat ja niiden ajantasaisuuden säännöllisesti sekä ohjaa tarvittaessa omahoitajia suunnitelmien laadinnassa.

Omahoitajan vastuulla on tiedottaa henkilökunnalle asukkaan hoidon tarpeesta ja suunnitelluista keinoista. Asukkaiden palvelu- ja kuntoutussuunnitelmat ovat työntekijöiden saatavilla sähköisenä Domacare-asiakastietojärjestelmässä. Jokainen asukkaan hoitoon osallistuva työntekijä on velvollinen tutustumaan laadittuihin kuntoutussuunnitelmiin. Palvelu- ja kuntoutussuunnitelmia käydään myös läpi tiimikokouksissa, jotta yksikön jokainen työntekijä pystyy tukemaan asukkaita heidän henkilökohtaisten tavoitteidensa toteutumisessa ja mahdollistamaan asukkaille heidän toivomansa omannäköisen elämän. Kodissa työvuorossa olevat työntekijät vastaavat työvuorokohtaisesti tiettyjen asukkaiden hoidosta ja työntekijän velvollisuutena on perehtyä hoitamiensa asukkaiden tietoihin.

Mainiokoti Kerttulissa asukasta ja läheistä ohjataan ja autetaan asukkaan tarvitsemien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja etuuskien saamisessa ja hakemisessa. Sosiaali- ja potilasasiavastaavien yhteystiedot ovat nähtävillä kodin pääsisäänkäynnillä. Lisäksi muistutusmenettelyä opastetaan tarvittaessa asukkaille ja läheisille.

Asukkaalla on myös oikeus saada tietää, mitä tietoja hänestä on kirjattu asiakastietojärjestelmään. Mikäli asiakassuhde perustuu julkisen tilaajan, kuten hyvinvointialueen, toimeksiantoon tai asiakkaalle on myönnetty palveluseteli julkisen tilaajan toimesta, toimii rekisterinpitäjänä ko. julkinen tilaaja. Näiden asiakastietojen osalta noudatetaan rekisterinpitäjän tietosuojaselostetta ja siinä kuvattuja toimintamalleja. Kodistamme ei luovuteta mitään asiakasta koskevaa tietoa ilman asukkaan toimintayksikköön sijoittaneen hyvinvointialueen eli rekisterinpitäjän kirjallista lupaa. Tietopyynnöt on esitettävä rekisterinpitäjälle kirjallisena. Tietoja anotaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen internet-sivuilta (keusote.fi) löytyvillä lomakkeilla ja pyyntö toimitetaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamoon.

2.3.1 Asiallinen kohtelu

Mainiokoti Kerttulissa asukkaita kohdellaan arvojen ja toimintaperiaatteiden mukaisesti arvostavasti, kunnioittavasti ja tasavertaisesti. Kaltoinkohtelua pyritään ehkäisemään perehdytyksellä sekä koulutuksella. Työyhteisössä tuetaan lisäksi avointa ja luottamuksellista ilmapiiriä, jolloin asioista voidaan keskustella jo ennen ongelmien ilmaantumista. Jos asukkaan kaltoinkohtelua ilmenee, siihen puututaan välittömästi ja tilanne selvitetään pikaisesti ja avoimesti. Yksikön johtaja keskustelee ensin kahden kesken asianosaisten kanssa. Jos asukasta on kohdeltu epäasiallisesti tai loukkaavasti henkilökunnan toimesta, kukaan ei saa vaieta, vaan jokaisella on ilmoitusvelvollisuus tiedottaa asiasta tiimivastaavalle ja yksikön johtajalle. Jos työntekijän todetaan kaltoinkohtelevan/ kaltoinkohdelleen asukasta, kaltoinkohtelusta ilmoitetaan henkilöstöhallintoon ja edetään henkilöstöhallinnon ohjeiden mukaisesti.

Jos epäillään, että läheinen kaltoinkohtelee asukasta fyysisesti tai psyykkisesti, pidetään hoitoneuvottelu, jossa keskustellaan asiasta läheisen kanssa. Tarvittaessa konsultoidaan muita viranomaisia kuten poliisia tai edunvalvontaa sopivan ratkaisumallin löytämiseksi. Tilanteessa tehdään arvio siitä, onko asiakkaan fyysinen tai henkinen terveys vaarassa. Tarvittaessa asiakas pitää toimittaa saamaan asianmukaista hoitoa. Tarvittaessa asukkaalle voidaan anoa edunvalvontaa raha-asioiden hoitoa varten. Mikäli asukas kaltoinkohtelee toista asukasta, ryhdytään heti toimenpiteisiin tilanteen ratkaisemiseksi. Asukkaiden turvallisuuden varmistaminen on aina ensisijaista. Kaltoinkohteluun puuttuminen edellyttää asukkaan tilanteen kokonaisvaltaista selvittämistä ja tilanteen ratkaisemisen tulee perustua ensisijaisesti uhkaa ja vaaraa aiheuttavan asiakkaan käyttäytymisen syiden tunnistamiseen.

Jos kodissa ilmenee asukkaan epäasiallista kohtelua tai asukkaalle sattuu vaaratilanne, ilmoitetaan niistä aina asukkaan läheiselle. Kaikkiin tilanteisiin puututaan ja tilanne selvitetään pikaisesti sekä avoimesti yhdessä asukkaan ja läheisen kanssa. Asukkailla on myös oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle. Kaikki tilanteet käsitellään yhdessä yksikön johtajan kanssa ja niistä tehdään poikkeamailmoitus. Korjaustoimenpiteet määritellään ja näiden toteutuksesta vastaa yksikön johtaja sovituissa aikatauluissa. Poikkeaman ollessa erittäin vakava/vaikuttava, informoidaan asiasta liiketoimintajohtolle ja tilaajalle.

2.3.2 Itsemääräämisoikeuden toteutuminen

Mainiokoti Kerttulissa asukkaan itsemääräämisoikeus on toiminnan lähtökohta ja sitä pyritään kunnioittamaan kaikin mahdollisin keinoin. Kodin toiminnassa noudatetaan asiaa koskevia lakeja ja asetuksia ja käytännöt perustuvat eettisesti kestävään ja asukkaista kunnioittavaan toimintatapaan sekä Mainiokotien arvoihin. Asukas ja läheinen osallistuvat palvelu- ja kuntoutussuunnitelman laatimiseen yhdessä hoitohenkilökunnan kanssa. Yhdessä asukkaan, läheisen ja muiden yhteistyötahojen kanssa kerätään ja kartoitetaan asukkaan elämänkertatietoa sekä persoonallisia toiveita ja mieltymyksiä. Asukkaan palvelu- ja kuntoutussuunnitelmaan kirjataan asiakkaan toiveet, tavat ja tottumukset.

Asukkaiden päivittäisessä hoiva – ja hoitotyössä hyödynnetään tietoja asukkaan elämänselämästä ja pyritään mahdollistamaan asukkaan omannäköisen elämän jatkuminen. Asukkaan elämänarvoja, tottumuksia ja tapoja kunnioitetaan. Hoitotoimenpiteet tehdään asukkaan omaa tahtoa kunnioittaen ja intymiteettisuoja huomioiden ja asukkaalle tarjotaan arjessa aitoja valinnanmahdollisuuksia. Asukkaalle tarjotaan mahdollisuutta osallistua hoivakodin arkeen ja ryhmätoimintoihin, mutta hänellä on itsemääräämisoikeus ja oikeus kieltäytyä ryhmätoiminnoista ja ulkoilusta.

Mainiokoti Kerttulissa asukas on aina oman elämänsä asiantuntija ja päättää itse omasta arjestaan. Asukas päättää itse muun muassa omasta päivärytmistään, vaatteistaan mihin haluaa puukeutua, oman huoneen sisustuksesta ja käytöstä, hygieniatarvikkeistaan ja muista henkilökohtaisista tarvikkeistaan ja tavaroistaan. Itsemääräämisoikeuden tai muiden perusoikeuksien rajaaminen tulee kyseeseen ainoastaan silloin kun asukas ei ymmärrä omaa terveydentilaansa, hoidon tarvetta tai asukas toiminnallaan vaarantaa joko oman tai muiden turvallisuuden. Mahdollisesta rajoittamisesta sovitaan yhteistyössä asukkaan ja läheisen kanssa ja rajoitustoimenpiteet perustuvat lääketieteellisiin arvioon ja ovat aina turvallisuusperusteisia.

Arvioimme aina, miten voimme ennaltaehkäistä tilanteita, joissa rajoitteiden käyttöä joudutaan harkitsemaan. Edellytyksenä rajoitteiden käytölle on, että muita keinoja on jo kokeiltu, mutta ne on todettu riittämättömiksi tai ettei suojattavan edun turvaamiseksi ole käytettävissä muita keinoja. Rajoittavat toimenpiteet suoritetaan aina mahdollisimman turvallisesti ja asukkaan ihmisarvoa kunnioittaen ja vain sen aikaa, kun on välttämätöntä. Jos asukas kykenee päättämään hoidostaan ja ymmärtämään tekojensa seuraukset, on hänellä oikeus tehdä omaa terveyttään tai turvallisuuttaan vaarantaviakin ratkaisuja.

Mainiokoti Kerttulissa asukkaiden on mahdollista liikkua vapaasti koko kodin alueella, muuten vapaata liikkumista rajoitetaan yöaikaan suljetuilla ulko-ovilla asukkaiden turvallisuuden varmistamiseksi. Asukkaan itsemääräämisoikeuden tai muiden perusoikeuksien rajoittamista voidaan käyttää vain, jos asukkaalta puuttuu kyky päättää hoidostaan tai ymmärtää tekojensa seurauksia, ja jos tästä johtuvalla käyttäytymisellään uhkaa vaarantaa vakavasti oman terveytensä tai turvallisuutensa tai muiden henkilöiden terveyden ja turvallisuuden. Myös omaisuudelle aiheutuva merkittävän vahingon estäminen voi joissakin tilanteissa mahdollistaa rajoitteiden käyttämistä.

Jos rajoittaviin toimenpiteisiin joudutaan muista keinoista huolimatta turvautumaan, niin päätöksen niistä tekee aina asukkaan hoitava lääkäri. Asiakirjoihin kirjataan rajoitustoimenpiteen päättäneestä ja sen suorittaneesta henkilöstä, käytetystä rajoitustoimenpiteestä sekä sen perusteesta ja kestosta. Rajoittamistoimenpiteistä tulee olla lääkärin ja läheisen lupa, joka on määräaikainen (max. 3kk). Rajoitteiden käyttämisestä ja tarpeellisuudesta keskustellaan asukkaan ja hänen läheisensä kanssa.

Rajoittamistoimenpiteitä ovat esimerkiksi sängynlaidan nostaminen asukkaan ollessa vuoteessa, kolmipisteturvavyön käyttäminen asukkaan istuessa pyörätuolissa ja hygieniahaalarin pukeminen asukkaalle. Rajoittamisluvan tarpeellisuutta arvioidaan jatkuvasti. Rajoittaminen on siten aina viimesijainen keino ja se on toteutettava ihmisarvoa ja yksityisyyttä kunnioittavalla tavalla. Ennen liikkumista rajoittavien apuvälineiden käyttöä liikkumisen rajoittamisessa:

1. arvioidaan haitat ja hyödyt asiakkaan näkökulmasta ja kirjataan johtopäätökset (yhdessä asukkaan, läheisen, hoitohenkilöstön ja lääkärin kanssa)
2. valitaan rajaamisen keino, jolla asukkaan perusoikeuksia rajataan mahdollisimman vähän
3. rajoittavien laitteiden, apuvälineiden ja varusteiden käytöstä on oltava lääkärin määräaikainen hoitopäätös, joka kirjataan asiakkaan hoito- ja kuntoutussuunnitelmään ja lääkäri kirjaa myös potilasasiakirjoihin
4. tarpeen jatkuminen arvioidaan säännöllisesti ja lääkäri tekee päätöksen rajoitustoimien käytön lopettamisesta ja antaa siitä ohjeistuksen henkilöstölle
5. hoitohenkilöstö vastaa päätöksen jälkeen välineiden asianmukaisesta käytöstä, käyttöohjeiden noudattamisesta, asiakkaan riittävästä valvonnasta ja uusien työntekijöiden ja opiskelijoiden perehdyttämisestä
6. rajaamiseen käytetyn välineen käytön peruste, käyttäminen ja kesto kirjataan systemaattisesti asiakastietojärjestelmään
7. jokaisella käyttökerralla arvioidaan, onko liikkumisen rajoittaminen kyseisenä ajankohtana välttämätöntä asiakkaan turvallisen takaamiseksi

Mehiläisen sosiaalipalveluiden IMO-käsikirja toimii henkilöstön apuvälineenä, jolla pyrimme vahvistamaan ja arkipäiväistämään itsemääräämisoikeuteen liittyviä käytänteitä ja asenteita. Käsikirjan on tarkoitus varmistaa, että yhteinen tahtomme on mahdollistaa asukkaiden oman näköinen elämä yksilöllisen tuen ja avun tarpeesta huolimatta. Asukkaan itsemääräämisoikeuden toteutumisen tukemisesta on myös erillinen ohje toiminnanohjausjärjestelmässä.

2.4 Muistutusten käsittely

Sosiaalihuollon palvelun laatuun tai siihen liittyvään kohteluun tyytymätön asukas voi tehdä muistutuksen toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle kirjallisena. Mainiokoti Kerttulissa itse maksavana asukkaana oleva asukas osoittaa muistutuksen yksikön johtajalle, ja hyvinvointialueen sijoittamat asukkaat puolestaan osoittavat muistutuksen hyvinvointialueelle. Jos asiakas ei ole tyytyväinen saamaansa vastaukseen, hänellä on oikeus tehdä kantelu valvontaviranomaiselle (Lupa- ja valvontavirasto, LVV) tai laillisuusvalvojalle (Eduskunnan oikeusasiamies, EOA).

Muistutuksen vastaanottaja, virka-asema ja yhteystiedot:

- yksikön johtaja Pauliina Rantanen **ja/tai**
- palvelujohtaja Peter Rögård puh. 045 671 7223
peter.rogard@mainiokodit.fi **ja/tai**
- liiketoimintajohtaja Satu Ahola puh. 040 756 9528
satu.ahola@mehilainen.fi **ja/tai**
- Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamo
Suutarinkatu 2, 05900 Hyvinkää (PL 46, 05801 Hyvinkää)
kirjaamo.hva@keusote.fi
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kirjaamo
PL 1000, 01088 Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
kirjaamo@vakehyva.fi

Kaikki palvelua koskevat muistutukset käsitellään yksikön johtajan ja palvelujohtajan toimesta. Muistutuksista tiedotetaan aina myös liiketoimintajohtajalle ja laatupäällikölle. Muistutuksesta ja vastauksesta muistutukseen tiedotetaan myös hyvinvointialueelle. Muistutusten ja kanteluiden käsittelymenettelystä ja vastineiden laatimisesta vastaa yksikön johtaja yhdessä palvelujohtajan kanssa ja ne hyväksyy liiketoimintajohtaja. Kantelut ja päätökset tallennetaan yhteiseen tietokantaan. Käsittelyaika on enintään kaksi viikkoa. Viranomaispyynnöt, jotka vaativat laajempaa selvitystä käsitellään pyydettyssä ajassa.

Muistutuksen/kantelun saavuttua aloitetaan selvitystyö ja määritellään korjaavat toimenpiteet. Kantelun tultua laaditaan virallinen vastine (esim. aluehallintovirastolle), jossa selvitetty korjaavat toimenpiteet. Viranomaisen annettua päätöksensä kantelusta, toimitaan viranomaisen ohjeiden mukaisesti. Mikäli muistutuksen osalta todetaan tarpeita muuttaa käytäntöjä, tiedotetaan niistä koko työryhmää käyttäen yksikön sähköisiä järjestelmiä. Uuden toimintakäytännön noudattamista seurataan yksikön johtajan ja tiimivastaavien toimesta.

2.5 Henkilöstö

Henkilöstö ja henkilöstön rekrytointi

Mainiokoti Kerttulissa henkilöstömitoitus on vähintään 0,6 työntekijää/asukas, henkilöstömitoituksen osalta toiminnassa noudatetaan kuitenkin aina tilaajan sopimuksessa edellyttämää mitoitusta ja lainsäädännön vaatimuksia. Henkilökunnan määrä vaihtelee asukasmäärän mukaan. Kodin toiminnasta vastaa yksikön johtaja ja hoitohenkilökunta koostuu sairaanhoitajista, lähihoitajista ja hoiva-avustajista. Lisäksi henkilökuntaan kuuluu kokkeja, keittiötyöntekijöitä ja laitoshuoltajia. Kodissa ei käytetä vuokratyvoimaa kuin poikkeustapauksissa.

Henkilöstösuunnittelusta ja rekrytointien toteutuksesta vastaa yksikön johtaja. Vakituisen henkilökunnan ja pitkäaikaisten sijaisten rekrytoinnista tehdään päätös yksikön johtajan, palvelujohtajan ja business controllerin kanssa. Sijaisia käytetään vakituisen työntekijän poissa ollessa. Lyhytaikaisten sijaisten rekrytoinnista vastaa yksikön johtaja.

Haastattelussa ovat mahdollisuuksien mukaan paikalla tiimivastaava ja/tai tiimin työntekijä. Haastattelussa hakijan tulee esittää henkilöllisyystodistus sekä tutkinto- ja työtodistukset, lisäksi hakijan ammattioikeudet tarkistetaan Julkiterhikistä/Julkisuosikista. Työntekijällä tulee olla riittävä suomen kielen taito, jonka varmistamiseksi haastattelu käydään aina suomen kielellä. Sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden osalta tarkistetaan myös opintorekisteri ja varmistetaan riittävät opintosuoritukset. Laillistetun sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön tehtävissä voi tilapäisesti toimia kyseisen alan opiskelija, jolla on kaksi kolmasosaa koulutuksensa opinnoista suoritettuna. Opiskelijalle nimetään tällaisissa tapauksissa aina laillistettu ammattihenkilö valvomaan ja ohjaamaan opiskelijan toimintaa. Mikäli opiskelijalle myönnetään yksikkökohtainen lääkelupa, nimetään opiskelijalle lääkehoitoluvallinen ohjaaja.

Henkilöstöltä edellytetään myös tartuntatautilain 48 §:n mukaista suojaa, sillä yksikössä hoidetaan lääketieteellisesti arvioituna tartuntatautiin vakaville seurauksille alttiita asiakkaita. Lisäksi työntekijää pyydetään esittämään rikosrekisteriote, sillä yksityisellä palveluntuottajalla on velvollisuus tarkistaa työnhakijoiden ja työtehtäviä vaihtavien työntekijöiden rikosrekisteriote iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden sosiaali- ja terveyspalveluissa sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023) mukaisten edellytysten täytyessä.

Henkilöstön perehdyttäminen

Mainiokoti Kerttulissa hoito- ja hoivahenkilöstö (vakituiset, määräaikaiset, tarvittaessa töihin kutsuttavat, opiskelijat sekä työharjoittelijat) perehdytetään asukastyöhön, asukastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen. Mainiokodeissa on käytössä henkilöstön perehdyttämisohjelma koko henkilöstölle. Perehtyminen kuuluu kaikille työhön tuleville: vakituksille, määrä- ja osa-aikaisille, tarvittaessa työhön kutsuttaville (ns. keikkalaisille), opiskelijoille ja työharjoittelijoille. Perehtyminen kuuluu tehtäviin toimenpiteisiin myös työtehtävien ja työolosuhteiden muuttuessa.

Jokaiselle uudelle työntekijälle nimetään perehdytyksestä vastuussa olevat työntekijät ja perehdytykseen osallistuu koko työyhteisö. Opiskelijan perehdytyksestä vastaa opiskelijan nimetty ohjaaja. Perehdytystä varten käytössä on sähköinen perehdytysohjelma, johon perehdytys dokumentoidaan. Perehtymisessä käydään muun muassa seuraavat dokumentit läpi:

- Mainionet sekä Yksikön oma sivusto ja toimintaohjeet
- Mainiokotien perehtymisen kokonaisuus (Moodlen oppimisympäristö)
- Vaitiolo- ja salassapito lomake (allekirjoitetaan työsopimuksen yhteydessä)
- Henkilöstön toimenkuvat ja kodin vuorokuvaukset

Tarvittaessa töihin kutsuttavien (ns. keikkalaisten) ja hyvin lyhyitä sijaisuuksia tekevien työntekijöiden perehtymisohjelmaan sisällytetään välttämättömät työsuhteasiat ja tiivistetty työnopastus sekä turvallisuusasiat. Perehtyjälle opastetaan miten hän voi oma-aloitteisesti hakea materiaalia

ja tietoa. Perehdyttäminen on vastavuoroinen prosessi, jossa perehtyjän tulee olla aktiivisesti mukana. Vastuu perehdyttämisen onnistumisesta onkin myös uudella työntekijällä itsellään - oma aktiivisuus on avainasemassa.

Perehdyttäjä	Perehtyjä
<ul style="list-style-type: none"> • opastaa ja kertaa • tarkistaa oppimisen 	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa selvää asioista ja kysyy, ellei tiedä • seuraa omaa oppimistaan

Työhöntuloperehtyminen katsotaan päättyneeksi koeajan päättyessä. Työntekijällä tulee olla suoritettuna hyväksytysti Mainiokotien perehtymiskokonaisuuden osiot. Lääkehoitoon osallistuvat työntekijät suorittavat myös lääkehoitoon perehtymisen kokonaisuuden ja lääkelupa vaadittavat suoritukset. Yksikön johtaja käy perehtymisen päätteeksi työntekijän kanssa loppukeskustelun sekä koeajanarviointikeskustelun.

Henkilöstön täydennyskoulutus

Mainiokoti Kerttulissa on ammattitaitoinen ja osaava henkilökunta, jonka osaamista kehitetään säännöllisellä koulutuksella. Täydennyskoulutuksella pyritään varmistamaan, että henkilöstön osaaminen on asukkaiden tarpeiden edellyttämällä tasolla. Kehityskeskustelut käydään vuosittain jokaisen työntekijän kanssa. Keskustelun tavoitteena on arvioida työntekijän edellisen kauden suoriutumista ja tavoitteiden toteutumista sekä sopia tulevan vuoden tavoitteet. Kehityskeskustelun perusteella laaditaan työntekijän henkilökohtainen kehityssuunnitelma.

Mainiokodeilla on oma vuosittain päivitettävä koulutuskalenteri, johon on koottu tiedot sekä Mainiokotien omista että ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden järjestämistä koulutuksista. Kodin koulutuksissa huomioidaan ikääntyneiden parissa tehtävässä työssä tarvittava erityisosaaminen, muistisairaiden hoidon osaaminen, lääkehoidon osaaminen sekä ensiapuvalmiuden ylläpitäminen. Koulutuspäivät suunnitellaan ja kirjataan työvuorosuunnitteluohjemaan ja yksikön johtaja seuraa koulutusten suunniteltua toteutumista. Kodissa laaditaan lisäksi vuosittain työyhteisön kehityssuunnitelma, joka pohjautuu henkilöstötyytyväisyyskyselyn tuloksiin, kehityskeskusteluihin sekä kodin toiminnan kehittämisen painopistealueisiin.

2.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyden seuranta

Henkilöstövoimavarojen riittävyttä seurataan päivittäin. Lisäksi työvuorosuunnittelussa huomioidaan aina myös välillisen työn määrä. Henkilöstövoimavarojen riittävyys varmistetaan suunnitelmallisella henkilöstöjohtamisella ja työvuorosuunnittelulla sekä ennakoimalla muuttuvia tilanteita.

Henkilökunnan äkillisissä poissaoloissa sijaiset hankitaan Mainiokoti Kerttulin omaa sijaislistaa käyttäen. Tarvittaessa henkilökuntaa voidaan siirtää myös muista Kerttulin yksilöistä ja tehdä yhteistyötä muiden alueen yksiköiden kanssa riittävän henkilöstömäärän varmistamiseksi. Lomajaoiksi ja pitkiin sairauslomiin pyritään rekrytoimaan sijaiset erikseen. Tarvittaessa rekrytoidaan lisää työntekijöitä ja käytetään henkilöstövuokrausta. Äkillisessä sijaistarpeessa hyödynnetään viestijärjestelmää, jolla sijaisiin saa yhteyden nopeasti ja helposti. Sijaisia käytetään vakituisen työntekijän poissa ollessa. Sijaiset perehdytetään työhönsä hyvin ja vakituinen työntekijä auttaa ja neuvoo sijaista tarpeen mukaan. Sijaisten käytön periaatteet:

- Tehdään tilannearvio ja varmistetaan riittävä henkilöstömäärä, tarvittaessa tehdään työvuoromuutoksia ja muita työjärjestelyitä.
- Sijaishankinnassa hyödynnetään kodin oman sijaislistan tuttuja sijaisia.
- Työvuoroon sijaisen hankkii ensisijaisesti vuorovastaava/tiimivastaava, tarvittaessa yksikön johtaja auttaa.

2.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Mainiokoti Kerttulissa tehdään moniammatillista yhteistyötä eri tahojen kanssa. Yhteistyötahoja voivat muun muassa olla lääkäri, fysioterapeutti ja muut terapeutit, erikoissairaanhoido sekä muut yksityiset palveluntuottajat. Hyvinvointialuetta informoidaan asukkaan tilanteen, terveydentilan tai suunnitelmien muuttuessa viiveettä ja panostetaan avoimeen, yhdessä toimintaa kehittävään yhteistyöhön.

Asukkaan asioissa yhteistyön koordinoimisesta vastaa asukkaan omahoitaja. Palvelut suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä asukkaan, läheisen ja tarvittaessa muiden hoitavien tahojen kanssa. Asukkaan palveluketju pidetään saumattomana ja yhteistyötoimijoihin ollaan aktiivisesti yhteydessä myös silloin, kun asukas on toisaalla hoidossa. Varmistamme omalla toiminnallamme tiedonkulun sujuvuuden puolin ja toisin. Asukkaan siirtyessä esimerkiksi kiireelliseen sairaanhoitoon tiedonkulku varmistetaan hoitajan lähetteellä ja tarvittaessa soittamalla vastaanottavalle taholle.

2.8 Toimitilat ja välineet

Mainiokoti Kerttuli on ikääntyneille tarkoitettu ympärivuorokautisen palveluasumisen 21-paikkainen koti, joka sijaitsee Tuusulan Lahelassa rauhallisella pientaloalueella. Mainiokoti Kerttulissa samassa kiinteistössä toimii myös Ykköskoti Kerttuli ja kodin yhteiset tilat ovat sekä Mainiokodin että Ykköskodin käytössä. Mainiokoti Kerttuli on toteutettu 1-taso ratkaisuna ja kodissa on huomioitu esteettömyys, turvallisuus ja viihtyvyys. Asukkailla on käytössään yhteinen oleskelutila, virkistystila Hyvän tuulen tupa, ruokasali, saunatilat sekä viihtyisiä ja aidattu iso takapiha. Yhteiset tilat ovat kaikkien asukkaiden vapaassa käytössä. Kodin muita tiloja ovat muun muassa valmistuskeittiö, pyykkihuollon tilat, siivouskeskus, varastotilat sekä henkilökunnan sosiaalitilat.

Mainiokoti Kerttulissa pyritään kodinomaisuuteen suunnittelemalla yhteiset tilat mahdollisimman viihtyisiksi. Lisäksi henkilökunta huolehtii jatkuvasti asuinympäristön viihtyvyyden ja kodikkuuden ylläpitämisestä ja parantamisesta asukkaiden toiveita ja tarpeita kuunnellen. Asukkaat voivatkin tuoda esille toiveitaan yhteisten tilojen sisustuksen suhteen. Asukashuoneista kaksi on kahden hengen huoneita, muut yhden hengen huoneita. Kahden hengen huoneissa on käytössä väliverho asukkaan yksityisyyden varmistamiseksi. Jokaisella asukkaalla on käytössään esteetön ja turvakaiteellinen wc/suihkutila, jonka hän jakaa viereisessä huoneessa olevan asukkaan kanssa. Asukas voi sisustaa oman huoneensa haluamallaan tavalla ja tuoda mukanaan tuttuja tavaroita ja huonekaluja. Asukashuoneen perusvarustuksena ovat hoivasänky ja patja sekä sälekaihtimet, lisäksi tarvittaessa koti tarjoaa asukkaan käyttöön yöpöydän ja tuolin. Tarvittaessa läheinen voi yöpyä Mainiokoti Kerttulissa esimerkiksi saattohoitotilanteessa.

Mainiokoti Kerttulissa toimitilojen ylläpidosta ja huolloista vastaa kiinteistöhuolto-yhtiö RTK-palvelu Oy. Kodin toiminnassa huomioidaan päivittäin ilmanvaihdon toimivuus sekä havainnoidaan silmämääräisesti mahdollisia merkkejä esimerkiksi kosteus- tai homevaurioista henkilökunnan toimesta. Lisäksi toimitilatarkastukset sekä turvallisuuskävelyt toteutetaan säännöllisesti toimintaohjeiden mukaisesti. Kodin henkilökunta tekee tarvittavat huoltopyynnöt kiinteistöhuollolle sähköisen ilmoitusjärjestelmän kautta. Kiireellisissä tapauksissa pyynnöt tehdään puhelimitse kiinteistöhuollon päivystykseen.

Mainiokoti Kerttulissa toimitaan yhteistyössä turvallisuudesta ja valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa. Yhteistyön avulla kaikki omavalvontaan sekä turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat pidetään ajan tasalla. Kodissa on tehty palotarkastus vuonna 2024, terveydensuojelulain mukainen tarkastus vuonna 2021 ja elintarviketoimialan tarkastus vuonna 2024.

2.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Lääkinnälliset laitteet

Mainiokoti Kerttulissa on käytössä sähköinen laiterekisteri Spotilla, johon on kirjattu kaikki kodin asukkaiden hoidossa ja tarkkailussa välittömästi tai välillisesti käytettävät laitteet. Kodin omista lääikinnällisistä laitteista ja apuvälineistä vastaa laitevastaava. Laittevastaava tarkistaa säännöllisesti laitteiden ja välineiden kuntoa, on vuorovaikutuksessa huollon kanssa vuositarkastusten yhteydessä sekä asettaa uusia hankintoja/tarpeita ehdolle niiden esiintyessä. Laittevastaava toimii asiantuntijana sekä järjestää yhdessä yksikön johtajan kanssa tarpeenmukaista koulutusta henkilökunnalle. Asukkaiden hoidossa ja tarkkailussa käytettävät laitteet huolletaan laitetoimittajan suositusten mukaisesti ja/tai vähintään vuosittain. Huollot ja kalibroinnit merkitään laiterekisteriin ja tarralla myös itse laitteeseen.

Työntekijöillä, jotka käyttävät terveydenhuollon laitteita, tulee olla laitteen turvallisen käytön vaatima koulutus ja kokemus. Koulutuksen ja kokemuksen varmistamisen avuksi Mainiokoti Kerttulissa otetaan vuoden 2026 aikana käyttöön laitepassit.

Henkilölle, jonka toimintakyky on heikentynyt ja itsenäinen suoriutuminen vaikeutunut esimerkiksi sairauden takia tai joka tarvitsee apuvälineitä toimintakyvyn tukemiseen, ylläpitämiseen ja parantamiseen, tulee tehdä apuvälinearvio kunnan apuvälineasiantuntijan toimesta. Jos apuvälinetarve todetaan, tarvittavat apuvälineet luovutetaan henkilölle käyttöön lääikinnällisen kuntoutuksena asukkaan kotikunnasta. Asukkaan palvelu- ja kuntoutussuunnitelmassa arvioidaan apuvälinetarve ja asukkaalle hankitaan tarvittavat henkilökohtaiset apuvälineet. Asukkaan läheinen ja omahoitaja toteuttavat apuvälineiden hankintaa sovitusti. Omahoitaja huolehtii yhteistyössä laitevastaavan kanssa apuvälineen käytön opastamisesta muille työntekijöille. Lääikinnällisen kuntoutuksen apuvälineyksikkö vastaa luovuttamiensa apuvälineiden huollosta ja korjauksesta. Omahoitaja huolehtii tarvittaessa apuvälineen huolloista ja korjauksista yhteistyössä apuvälineyksikön ja läheisen kanssa.

Terveydenhuollon laitteisiin ja tarvikkeisiin liittyvät vaaratilanneilmoitukset tehdään toimintaohjeen mukaisesti Mainionetissä kodin omilla sivuilla poikkeamailmoituksina:

- Yksikön omilla sivuilla valitse "Poikkeamat"
- Valitse "Laitte tai sen käyttö" ja täytä lomake:
  - valitse myös mikä tyyppisestä vaaratilanteesta oli kysymys
  - tarvittaessa täytetään myös Fimean vaaratilanelomake
    - käyttäjän on ilmoitettava Fimeaan ja valmistajalle/valtuutetulle edustajalle tai maahantuojalle/jakelijalle vaaratilanteista, jotka ovat johtaneet tai olisivat saattaneet johtaa potilaan, käyttäjän tai muun henkilön terveyden vaarantumiseen JA jotka johtuvat terveydenhuollon laitteen:
      - ominaisuuksista
      - ei-toivotuista sivuvaikutuksista
      - suorituskyvyn poikkeamasta tai häiriöstä
      - riittämättömästä merkinnästä tai virheellisestä käyttöohjeesta
      - muusta käyttöön liittyvästä syystä
- Tallenna lomake ja ilmoitus lähtee käsiteltäväksi

Poikkeamat käsitellään viikoittain yksikön johtajan johdolla ja käsittely sekä tehdyt toimenpiteet dokumentoidaan poikkeamalomakkeelle. Toiminnassa esiin nousseet vakavat poikkeamat tulee aina välittömästi tuoda yksikön johtajan tietoon ja välittömiä toimenpiteitä vaativat ilmoitukset käsitellään pikaisesti.

Laittevastaava Heidi Trogen, heidi.trogen@mehilainen.fi

Tietojärjestelmät

Mainiokoti Kerttulissa on käytössä sähköinen asiakastietojärjestelmä Domacare, johon kaikki asiakastiedot kirjataan ja tallennetaan. Asiakastietojärjestelmän käyttökoulutuksia järjestetään säännöllisesti koko henkilöstölle. Kodissa toimii lisäksi nimetty kirjaamisvastaava, joka kouluttaa kirjaimista henkilöstölle, vastaa kirjaamisohjeiden viemisestä käytäntöön sekä seuraa kirjaamisen tasoja.

Kirjaamisvastaava Karoliina Saari, karoliina.h.saari@mehilainen.fi

Tietoturvasuunnitelma on laadittu 16.3.2023 ja päivitetty viimeksi 2.4.2026. Mainiokoti Kerttulissa yksikön johtaja vastaa suunnitelman toteutumisesta. Tietojärjestelmällä on oma pääkäyttäjä, joka tiedottaa tietojärjestelmän käyttökatkoista ja häiriötilanteista asiakastietojärjestelmän käyttäjiä. Tietoturvapoikkeamat tehdään toimintaohjeen mukaisesti Mainionetissä kodin omilla sivuilla poikkeamailmoituksina:

- Yksikön omilla sivuilla valitse "Poikkeamat"
- Valitse "Tietoturvapoikkeama" ja täytä lomake:
  - valitse tapahtuman luonne (lähetä piti/ turvallisuuden vaarantuminen/ turvallisuushavainto)
  - valitse ilmoitustyyppi (miten turvallisuus on vaarantunut).
- Tallenna lomake ja ilmoitus lähtee käsiteltäväksi.

Merkittävässä tietosuojapoikkeamissa konsultoidaan konsernin tietosuojavastaavaa. Mainiokoti Kerttulissa asiakasrekisteristä vastaavana henkilönä toimii yksikön johtaja. Mikäli asiakassuhde perustuu julkisen tilaajan, kuten hyvinvointialueen, toimeksiantoon tai asiakkaalle on myönnetty palveluseteli julkisen tilaajan toimesta, toimii rekisterinpitäjänä ko. julkinen tilaaja. Näiden asiakastietojen osalta noudatetaan rekisterinpitäjän tietosuojaselostetta ja siinä kuvattuja toimintamalleja.

Teknologian käyttö

Mainiokoti Kerttulissa on käytössä Everon-hoitajakutsujärjestelmä asukasturvallisuuden varmistamiseksi. Asukkaalle on mahdollista saada käyttöönsä turvaranneke, jota painamalla hälytys tulee hoitajan puhelimeen. Hälytysjärjestelmään voidaan tarpeen mukaan liittää myös muita turvallisuutta lisääviä laitteita asukkaalle yksilöllisten tarpeiden mukaan. Järjestelmää voidaan käyttää myös henkilöstön turvallisuuden varmistamiseen. Yöhoitajalla on käytössä hälytyspainike lisäävun kutsumiseksi Ykköskodista, joka sijaitsee samassa kiinteistössä.

Turva- ja kutsulaitteiden toimivuus varmistetaan yhteistyössä laitetoimittajan kanssa huolehtien laitteiden huollosta ja ylläpidosta. Tarvittaessa laitetoimittajalta hankitaan myös koulutusta. Turva- ja kutsulaitteiden tarpeenmukainen saatavuus varmistetaan ja henkilökunta on ohjeistettu vastaamaan hälytyksiin välittömästi. Asukkaiden hälytykset ohjautuvat suoraan henkilökunnalle matkapuhelimiin. Mikäli hälytysjärjestelmässä on häiriö, kuten esimerkiksi turvarannekkeen patteri on vanhentumassa, hälyttää järjestelmä automaattisesti. Hälytyksiin vastaamista voidaan valvoa hoitajakutsujärjestelmään kirjautuvien hälytysten ja niiden kuittausten avulla järjestelmän lokitiedoista.

Kodissa on käytössä tallentava kameravalvonta ulko-ovilla ja lääkehuoneessa. Kameravalvontaa käytetään yksikössä henkilökunnan ja asukkaiden turvallisuuden sekä omaisuuden suojaamiseksi ja vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi tai selvittämiseksi. Lisäksi koko kiinteistö on varustettu sprinkleri- ja automaattisella paloilmoinjärjestelmällä, jonka paloilmoinkeskus on pääsisäänkäynnin yhteydessä. Sprinkleri- ja paloilmoinjärjestelmän kuukausittaisesta testauksesta vastaa kiinteistönhuoltoyritys RTK-palvelu.

2.10 Lääkehoitosuunnitelma

Mainiokoti Kerttulin lääkehoitosuunnitelma päivitetään vuosittain ja aina tarpeen mukaan. Lääkehoitosuunnitelmasta, sen asianmukaisuudesta ja toteuttamisesta vastaa lääkehoidosta vastaava sairaanhoitaja ja suunnitelman hyväksyy yksikön terveydenhuollosta vastaava lääkäri. Lääkehoitosuunnitelma on viimeksi päivitetty 3/2026.

Läähkehoiidosta vastaava sairaanhoitaja Minna Virtanen, minna.virtanen3@mainiokodit.fi

Läähkehoidon toteuttamiseen osallistuvat lääkeluvan suorittaneet työntekijät, jotka vastaavat lääkeiden jakamisesta ja lääkehoidon toteutuksesta asukkaille. Lääkehoitosuunnitelmaan perehtyminen on osa työntekijän perehdytystä ja lisäksi jokainen työntekijä on velvollinen tutustumaan lääkehoitosuunnitelmaan aina päivityksien yhteydessä. Perehtyminen kuitataan lääkehoitosuunnitelmakansiossa löytyvään kuittauslistaan. Lääkehoitoon liittyvissä poikkeamatilanteissa niistä tehdään poikkeamailmoitus toimintaohjeen mukaisesti ja ne käsitellään henkilöstökokouksissa yksikön johtajan johdolla. Poikkeamiin johtaneita syitä ja mahdollisia prosessivirheitä analysoidaan yhteisesti ja suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet lääkevirheiden ennalta ehkäisemiseksi, tarvittaessa kodin lääkehoitosuunnitelmaa täydennetään.

2.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Sosiaalihuollossa asiakas- ja potilastiedot ovat arkaluonteisia ja salassa pidettäviä henkilötietoja. Mainiokoti Kerttulissa on käytössä sähköinen asiakastietojärjestelmä Domacare, johon kaikki asiakastiedot kirjataan ja tallennetaan. Työntekijä perehtyy ja allekirjoittaa työsopimuksen tekemisen yhteydessä turvallisuus- ja salassapitolomakkeen. Mainiokodeissa on lisäksi käytössä henkilöstön sähköinen perehdyttämishjelma, johon perehdytys dokumentoidaan. Osana sähköistä perehdytysohjelmaa uusi työntekijä perehtyy tietosuoja- ja tietoturvaohjeisiin. Lisäksi uuden työntekijän tulee suorittaa Tietoturva ja tietosuoja Mehiläisessä -koulutus. Harjoittelujaksolla olevien opiskelijoiden henkilötietojen käsittelyyn ja tietoturvaan liittyvästä perehdytyksestä vastaa nimetty ohjaaja.

Mainiokoti Kerttulissa yksikön johtaja vastaa asiakastietolain 7 §:n mukaisesta palveluyksikön asiakastietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta. Jokaisen Mainiokodeissa työskentelevän tulee toimia Mehiläisen yleisten toimintaperiaatteiden sekä tietosuoja- ja tietoturvapoliitikan mukaisesti. Kodissa toimitaan Mehiläisen tietosuoja- ja tieturvaan liittyen toimintaohjeiden mukaisesti päivittäisessä työssä. Erityistä huomiota kiinnitetään tietosuojaan ja huolehditaan esimerkiksi, että jokainen käyttäjä kirjautuu ulos tietokoneelta, kun poistuu koneen äärestä. Paperiset asukasasiakirjat, joita tarvitaan päivittäisessä käytössä, säilytetään lukitussa kaapissa. Turvapolitika käytetään silloin, kun välitetään asiakastietoja tai muita henkilöä koskevia tietoja sisältäviä dokumentteja tai viestejä tilaajalle tai muulle taholle sähköpostitse. Tietosuojapoikkeamista tehdään toimintaohjeiden mukaisesti poikkeamailmoitus, joka käsitellään yksikön johtajan johdolla henkilöstökokouksessa ja tarvittaessa sovitaan uusista toimintakäytänteistä.

Työntekijä perehtyy asukastyön kirjaamiseen osana sähköistä perehdytysohjelmaa. Lisäksi uusi työntekijä käy asukastietojen kirjaamista lävitse yhdessä perehdyttäjän kanssa. Kodissa on myös nimetty kirjaamisvastaava, joka perehdyttää oikeaoppiseen kirjaamiseen. Kirjaamisesta keskusteleminen työyhteisössä ja hyvien kirjaamiskäytäntöjen jakaminen vahvistaa kirjaamisosaamista työyhteisössä. Yhteinen pohdinta mahdollistaa myös sen, että työntekijä ei jää yksin kirjaamisongelmien kanssa. Kirjaamisvastaava pitää myös tarvittaessa koulutusta kaikille työntekijöille kirjaamisesta ja auttaa ongelmatilanteissa.

Asiakastiedot kirjataan huolellisesti, ajantasaisesti ja selkeästi, jotta näin asianmukaisella kirjaamisella varmistetaan tietojen siirtyminen, hoidon jatkuvuus, oikeusturva sekä myös kirjaamisen

kehittäminen. Jokaiselle asukkaalle tehdään vähintään yksi kirjaus työvuoroa kohden. Työvuorossa oleva henkilökunta kirjaa työvuoronsa aikana huomionsa asukkaasta asiakastietojärjestelmään ja kirjaamisessa pyritään kuvailevaan kirjaamiseen huomioiden asukkaan palvelu- ja kuntoutussuunnitelman tavoitteet. Domacare-asiakastietojärjestelmässä on käytössä myös mobiilikirjaus, mikä mahdollistaa asukastyön reaaliaikaisen kirjaamisen.

Tiimivastaava seuraa kirjaamista ja sen asianmukaista toteutumista päivittäin. Lisäksi kirjaamisvastaava seuraa laaturaportilta kirjaamisen toteutumista sekä arvioi kirjaamisen tasoa säännöllisesti. Palvelun päätyttyä asukkaan asiakirjat toimitetaan palvelusopimuksissa kuvatulla tavalla asiakkaan sijoittaneen viranomaisen haltuun. Muu aineisto hävitetään tietosuojajätteen mukana. Jokainen työntekijä käyttää Domacare-asiakastietojärjestelmää omilla henkilökohtaisilla tunnuskilillä, jotka yksikön johtaja tilaa. Käyttäjätunnuksiin kirjataan aina työntekijän nimi ja tehtävänimike, joka tallentuu kaikkiin ko. käyttäjätunnuksilla tehtyihin kirjauksiin toimien sähköisenä allekirjoituksena. Yksikön johtaja vastaa käyttöoikeuksien mitätöinnistä työntekijän lähtiessä pois sekä lisäksi yksikön johtaja tarkistaa käyttöoikeuksien ajantasaisuuden säännöllisin väliajoin.

Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot:

Mehiläisen tietosuojavastaava Kim Klemetti, kim.klemetti@mehilainen.fi, puh. 045 672 8286

2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Asukkaiden ja heidän läheistensä huomioonottaminen on olennainen osa Mainiokoti Kerttulin palvelun sisällön, laadun, asukasturvallisuuden ja omavalvonnan kehittämistä. Koska laatu ja hyvä hoito voivat tarkoittaa eri asioita henkilöstölle, asukkaalle ja läheiselle, on systemaattisesti eri tavoin kerätty palaute tärkeää toiminnan kehittämiseksi. Asukkaiden, läheisten ja työntekijöiden kokemusta laadusta kysytään sähköisellä laatuindeksikyselyllä. Palautekyselyn pohjalta muodostuu kodin laatuindeksi, joka ohjaa toiminnan kehittämistä. Kyselyiden tulokset huomioidaan osana Mainiokoti Kerttulin omavalvonnan kehittämistä ja ne toimivat myös kodin toimintasuunnitelman vuosittaisten tavoitteiden yhtenä lähtökohtana.

Keräämme Mainiokoti Kerttulissa palautetta jatkuvasti suullisesti ja kirjallisesti. Asukkaiden toiveita ja tarpeita kuullaan ja kysellään kodin arjessa ja niitä toteutetaan ja huomioidaan muun muassa kodin viikko-ohjelmassa ja ruokailussa. Asukaskokous pidetään viikoittain henkilökunnan johdolla. Asukaskokouksissa aiheina voivat esimerkiksi olla ajankohtaiset asiat, ruoka ja ruokailu, toiveet kodin viikko-ohjelmaan, palautteet ja kokemukset kodin toiminnasta sekä asukkaiden esiin nostamia asioita ja toiveita. Kokouksesta kirjataan pöytäkirja tiedoksi kaikille. Näin asukkaiden ehdotukset ja toiveet tulevat osaksi arkea ja toiminta muokkautuu asukkaiden näköiseksi. Myös läheisiltä kysytään ja kerätään aktiivisesti palautetta. Asukkaiden läheisiä kannustetaan osallistumaan toiminnan kehittämiseen yhdessä henkilökunnan ja asukkaiden kanssa. Kun yhteistyö läheisten kanssa on tiivistä ja läheistä, palautteen antaminenkin mahdollistuu eri tavalla ja tulee avoimemmaksi. Palautetta voi antaa sähköisesti Mainiokotien internetsivujen kautta. Lisäksi tilaaja-asiakkaiden palautetta voidaan kerätä eri tutkimuksellisin keinoin.

Hoitoon ja hoivaan kuuluu aina asukkaan ja läheisen antama palaute ja palautteet käsitellään henkilöstökokouksissa. Palautteiden avulla voidaan mitata ja kehittää toiminnan laatua. Palautetta hyödynnetään aktiivisesti ja kyselyjen tulosten perusteella valitaan kehittämiskohteet. Palautetta hyödynnetään myös toiminnan suunnittelussa ja vuosittaisen toimintasuunnitelman laadinnassa. Toiminnasta saatuun palautteeseen vastataan aina. Positiivinen palaute välitetään työntekijöille viikkokokouksessa tai henkilökohtaisesti. Korjaavaan palautteeseen vastataan kirjallisella selvityksellä tai asia käsitellään palautteen antajan kanssa puhelimitse tai keskustellen kodissa paikan päällä. Kaikki työntekijät ovat velvollisia ottamaan palautetta vastaan, kirjaamaan ne ja välittämään eteenpäin palautteen yksikön johtajalle. Yksikön johtaja vastaa palautteen käsittelystä ja mahdollisista korjaavista toimenpiteistä.

3 OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA

3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Mainiokoti Kerttulissa olennainen osa omavalvontaa on riskienhallinta, sillä ilman epäkohtien tunnistamista ei turvallisuusriskejä voi ennalta ehkäistä tai suunnitelmallisesti puuttua toteutuneisiin epäkohtiin. Riskienhallinnassa toimintaan ja palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtia huomioidaan monipuolisesti ja mahdollisimman laaja-alaisesti. Riskejä toiminnassa voivat aiheuttaa esimerkiksi toimintaympäristö, henkilökunnan toimintatavat tai asukkaat. Riskit ja kriittiset työvaiheet sekä mahdolliset vaaratilanteet pyritään huomioimaan ennaltaehkäisevästi ja niihin myös puututaan välittömästi.

Mainiokoti Kerttulissa tehdään säännöllisesti vaarojen – ja riskien arviointi vuosittain keväisin, turvallisuuskävely ja toimitilatarkastus neljä kertaa vuodessa. Vuosittain tehdään myös sisäisiä omavalvontakäyntejä sekä lisäksi säännöllisesti toteutuvat ulkoiset auditoinnit. Säännöllisellä vaarojen kartoituksella selvitetään palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtia liittyen toimintaan, asukkaisiin, henkilökuntaan ja ympäristöön. Vaarojen selvittäminen ja arviointi ovat erityisesti arkityön havainnointia. Kartoitus tehdään ryhmässä, jonka yksikön johtaja kokoaa. Kodin työolosuhteita, työn kuormittavuustekijöitä ja mahdollisia vaaratekijöitä sekä sisällä että ulkona tarkastellaan säännöllisten turvallisuuskävelyjen ja toimitilatarkastusten avulla. Tavoitteena on epäkohtien, vaaratilanteiden ja tapaturmien ennaltaehkäisy sekä työstä johtuvan kuormituksen vähentäminen.

Mainiokoti Kerttulissa henkilökunta pyrkii työskentelemään huomioiden sekä työntekijöiden, että asukkaiden päivittäisen turvallisuuden. Henkilökunnan työtehtävät on selkeästi jaettu ja asukasta ja työturvallisuuden edistäminen ja riskienhallinta kuuluvat jokaisen työntekijän työtehtäviin. Domacare-asiakastietojärjestelmään kirjataan asukkaiden yksilölliset palvelu- ja kuntoutussuunnitelmat, lääkitys, seurannat sekä päivittäiskirjaukset. Asiakastietojärjestelmä on käytössä myös mobiilisti, mikä mahdollistaa sen, että tietoa ei tarvitse lähteä etsimään muualta vaan se voidaan tarkistaa, korjata tai lisätä saman tien asukkaan luona. Ryhmäkotien yhteiset tilat sekä asukashuoneet pidetään siistinä ja kulkureitit esteettöminä. Lääkkeet säilytetään lukituissa tiloissa ja käytössä on kaksoistarkastus. Kemikaalit ja vaaralliset aineet säilytetään myös lukituissa kaapeissa tai muissa asianmukaisissa tiloissa asukkaiden ulottumattomissa.

Henkilökunnalle järjestetään säännöllisesti koulutusta muun muassa ergonomiaan, paloturvallisuuteen, hygieniaan sekä ensiapuun liittyen. Muistihäiriöisten asukkaiden vuoksi kodin ulko-ovet pidetään lukittuina asukasturvallisuuden varmistamiseksi. Kiinteistön huollosta vastaa ulkopuolinen kiinteistöhuolto. Erilaisten poikkeustilanteiden, kuten esimerkiksi sähkökatkos, varalta on laadittu toimintaohje.

Riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista. Riskienhallinta on jatkuvaa toiminnan arviointia ja kehittämistä. Jatkuva arviointi ja kehittäminen tarkoittavat, että kodin toiminnassa huomioidaan tapahtuvat muutokset ja niiden aiheuttamat mahdolliset uudet turvallisuusriskit. Mainiokoti Kerttulissa omavalvontaa tukemassa on myös avoin ilmapiiri, joka mahdollistaa virheiden ja läheltä piti -tilanteiden esille ottamisen ja siten toiminnan kehittämisen. Mainiokoti Kerttulissa yksikön johtaja huolehtii omavalvonnasta ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä työntekijöiden tiedonsaannista turvallisuusasioista. Lisäksi kodissa on nimetty vastuuhenkilöt, joiden vastuualueisiin kuuluvat muun muassa työsuojelu, turvallisuus, lääkehoito ja apuvälineet. Työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen. Jokaisen työntekijän velvollisuus on sekä ilmoittaa havaitsemistaan vaaroista että sitoutua niihin toimintatapoihin, joilla tunnistettuja riskejä hallitaan.

Riskienhallinnan/omavalvonnasta toimeenpanon ohjeet
Lääkehoitosuunnitelma ja lääkehoidon toimintaohjeet

Pelastus- ja valmiussuunnitelma
Elintarvikehuollon omavalvontasuunnitelma
Mehiläisen hygieniasuunnitelma
Häirintä, kiusaaminen ja epäasiallinen käyttäytyminen työpaikalla
Laatukäsikirja
Aggressiivisen asukkaan kohtaaminen
IMO-käsikirja ja yleinen itsemääräämisohjeistus ikääntyneiden palveluissa
Kaltointohtelun ehkäisy
Rahavarojen ja arvo-omaisuuden käsittely yksiköissä ja edunvalvontaprosessi
Sosiaalipalveluiden työsuojelun toimintaohjelma ja työpaikkaselvitys
Turvallisuuteen liittyvät ohjeet (asukasturvallisuus, henkilöturvallisuus, toimitilaturvallisuus, tietosuoja- ja tietoturvallisuus)

Mainiokoti Kerttulin tunnistetut riskit

Asukasturvallisuus

- Lääkehoidon poikkeamat kuten esimerkiksi lääke jää antamatta tai lääke annetaan väärälle asukkaalle. Riskilääkkeitä kodissa ovat insuliini, antikoagulantit, opioidit sekä parasetamoli. Lisäksi lääkehoidossa voi olla normaaleista lääkkeiden annosteluajoista poikkeavia antoaikoja. Lääkehoidossa toimitaan lääkehoitosuunnitelman mukaisesti ja lääkehoitoprosessia arvioidaan jatkuvasti. Kaikki lääkehoitoa toteuttavat perehdytetään lääkehoitosuunnitelmaan ja lääkehoidon toteuttamiseen yksikössä Lääkehoidon osaaminen varmistetaan LOVE-koulutuksella ja näyttöjen avulla.
- Asukkaiden toimintakyky on heikentynyt muisti- ja perussairauksien vuoksi. Asukkaat ovat alttiita kaatumisille sekä tapaturmille. Asukkaiden välille voi myös syntyä ristiriitatilanteita. Asukkaan toimintakykyä arvioidaan RAI-mittarilla ja lisäksi huomioidaan yhteiset käytännöt kaatumisten ehkäisyssä (turvalliset apuvälineet ja jalkineet, ravitsemus, lihaskunto ja tasapaino, lääkitys). Henkilökuntaa koulutetaan säännöllisesti muistisairauksista.
- Mainiokoti Kerttulissa asukashuoneissa on tuuletusikkuna, jonka saa avattua. Ikkunassa on hidaste niin, ettei ikkuna automaattisesti avaudu täysin avoimeksi, lisäksi ikkunassa on hyönteisverkko. On mahdollista, että asukas saa avattua ikkunan. Tarvittaessa Everonhoitajakutsujärjestelmään voidaan asentaa lisälaitteita asukkaan turvallisuuden varmistamiseksi.
- Mainiokoti Kerttulissa on kaksi hengen huonetta. Yksityisyyden suojan varmistamiseksi huoneissa on käytössä väliverho. Lisäksi vierailut voidaan tarvittaessa toteuttaa kodin muissa tiloissa. Yksityisyyden suojan toteutumiseksi asukkaan asioista keskustellaan huolehtien, ettei ulkopuolisia ole paikalla.

Työturvallisuus

- Asukkaiden heikentynyt toimintakyky lisää henkilöstön fyysistä kuormittumista työssä. Asukkaiden avustamiseen liittyy paljon työtehtäviä ja siirtotilanteita on myös runsaasti. Vuorotyö on fyysisesti raskasta. Kodissa on käytössä erilaisia apuvälineitä ja henkilökuntaa kannustetaan niiden käyttämiseen. Työntekijöiden on mahdollista saada ergonomiohjausta. Henkilökunnan esittämät työvuorotoiveet pyritään huomioimaan ja tarvittaessa tehdään yksilöllisiä työkykyä tukevia ratkaisuja. Yöhoitajalla on käytössä hälytyspainike lisäavun hälyttämiseksi toisesta yksiköstä.
- Psykkistä kuormitusta työssä lisäävät vaativat vuorovaikutustilanteet muistisairauksia sairastavien asukkaiden kanssa. Työhön liittyy paljon vastuuta ja keskeytyksiä. Kuormitusta aiheuttaa myös perehdyttäminen, sillä kodissa on aloittanut paljon uusia työntekijöitä. Työn tasaista jakautumista varmistetaan tehtävänkuvauksilla ja vuorokuvauksilla. Lisäksi kodissa on nimetty vastuuhenkilöt, joiden vastuualueisiin kuuluvat muun muassa työsuojelu, turvallisuus, lääkehoito ja apuvälineet Perehdytys toteutetaan suunnitelmallisesti ja perehtyjälle nimetään perehdytyksen vastuuhenkilö. Lisäksi käytössä on sähköinen perehdytysohjelma.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

- Yksikössä on laadittu pelastus- ja valmiussuunnitelmat, joissa on kuvattu toimintaohjeet tulipalo- ja muiden häiriö- ja vaaratilanteiden osalta.
- Asiakastietojärjestelmän mahdollisia vikatilanteista varten yksikössä on tulostettuina asukkaan perustiedot sekä ajantasainen lääkelista. Vikatilanteessa on mahdollista, että asiakastietojärjestelmää voidaan käyttää mobiilisti. Tarvittaessa kirjataan käsin ja kirjaukset siirretään heti asiakastietojärjestelmään heti, kun se on mahdollista.
- Helteisellä säällä huomioidaan asukkaiden riittävä nesteytys ja kehon viilentäminen. Yksikössä on yhteisissä tiloissa ilmalämpöpumput ja asukashuoneiden viilentämisessä huomioidaan esimerkiksi kaihtimien ja verhojen käyttö, tehokas tuulettaminen sekä pöytätuulettimeet.

3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Mainiokoti Kerttulin henkilökunta tuo ilmi havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit, jotka eivät kuulu tavanomaiseen hyvin sujuvaan arkeen, poikkeamailmoitusten kautta. Poikkeamailmoitukset tehdään sekä asiakas – että työturvallisuuden näkökulmasta. Toiminnassa esiin nousseet vakavat poikkeamat tulee aina välittömästi tuoda yksikön johtajan tietoon. Lisäksi muun muassa toimitilatarkastukset, turvallisuuskävelyt, vaarojen ja riskien arvioinnit, henkilöstötyytyväisyyskyselyt, laatuindeksikyselyt, yhteistyö työterveyshuollon kanssa ja työpaikkaselvitykset antavat lisätietoa toimintaympäristön mahdollisista riskeistä ja ne ovat osa riskien ennaltaehkäisyä ja tunnistamista. Palo- ja pelastusharjoitus järjestetään vuosittain. Lääkehoitosuunnitelman laadinnan yhteydessä on tehty myös lisäksi lääkehoidon itsearviointi.

Riskejä arvioidaan myös osana päivittäistä työtä. Riskit voivat liittyä tehtävään, työympäristöön tai omaan kykyyn suoriutua tehtävästä. Yksittäiset riskitekijät eivät välttämättä tunnu merkittäviltä mutta niiden yhteisvaikutus voi nostaa tilanteen kokonaisriskin suureksi. Jokaisen työntekijän tehtävänä on tuoda yhteiseen tietoisuuteen mahdolliset asukkaisiin ja heidän läheisiinsä, henkilökuntaan, vierailijoihin, toimintatapoihin, toimintaympäristöön jne. liittyvät riskit. Lisäksi väärinkäytösten, epäkohtien ja tai asukasturvallisuuden vaarantumisen ilmoittamiselle on Mehiläisen intranetissä Mehinetissä kanava, jossa työntekijät voivat tehdä ilmoituksen myös anonymisti.

Mainiokoti Kerttulissa kaikki haittatapahtumat ja ”läheltä piti” –tilanteet sekä myös tapahtumat, joissa ei ole toimittu sovittun mukaisesti, kirjataan Mainionettiin kodin omille sivuille poikkeamailmoituksena. Vakavista poikkeamista menee välitön ilmoitus yksikön johtajalle, palvelujohtajalle ja laatuorganisaatioon. Kodin henkilöstöpalaverissa käydään läpi toimintaan liittyviä riskejä ja toiminnan hyviä käytänteitä. Poikkeamailmoitukset käsitellään viikoittain yksikön johtajan johdolla ja käsittely sekä tehdyt toimenpiteet dokumentoidaan poikkeamalomakkeelle. Välittömiä toimenpiteitä vaativat ilmoitukset käsitellään kuitenkin mahdollisimman pikaisesti yksikön johtajan toimesta. Vastuu riskinhallinnassa saadun tiedon hyödyntämisestä kehitystyössä on yksikön johtajalla, mutta työntekijöiden vastuulla on tiedon saattaminen yksikön johtajan käyttöön.

Laatu- ja muiden poikkeamien käsittelyssä etsitään prosessivirheitä ja käsittelyssä pyritään löytämään ratkaisuja, jotka ehkäisevät riskitilanteiden ja poikkeamien uusiutumista. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa tilanteiden syiden selvittäminen ja tätä kautta menettelytapojen muuttaminen turvallisemmiksi. Tavoitteena on muuttaa työprosessia ja ohjeistaa se uudelleen siten, että jatkossa poikkeamilta vältytään ja miten jatkossa estetään ko. tapahtuma. Tällöin laaditaan toimintaohje, korjaavat toimenpiteet ja nimetään asiaa hoitava vastuuhenkilö ja määritetään aika-tila.

Mainiokoti Kerttulissa tehdään myös aktiivista yhteistyötä läheisten kanssa sekä otetaan jatkuvasti palautetta vastaan niin läheisiltä kuin asukkailtakin. Keskustelut ja sähköpostit antavatkin arvokasta tietoa riskien tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn. Säännölliset asukaskokoukset ovat myös tärkeitä toiveiden ja palautteiden keräämisen välineitä. Kodissa kerätään säännöllisesti palautetta asukkailta ja läheisiltä laatuindeksikyselyllä ja näitä tuloksia voidaan myös hyödyntää riskien tunnistamisessa. Mainiokotien internetsivujen kautta voi myös antaa palautetta yhteydenottolomakkeella. Lisäksi palvelun laatuun tai asiakkaan saamaan kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen.

Kodin toiminnasta saadut palautteet ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet kirjataan Mainionettiin kodin omille sivuille poikkeamailmoituksena. Palautteet, laatu- ja toiminnalliset virheet käsitellään myös henkilöstökokouksissa yksikön johtajan johdolla. Palaute käsitellään myös aina läheisen ja asukkaan kanssa.

Valvontalaki 29 § palveluntuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Palveluntuottajan on ilmoitettava välittömästi salassapitosäännösten estämättä palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle palveluntuottajan omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisoin toimin.

Palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimivan henkilön on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen johdosta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023, 29 § 5 mom.).

Mainiokoti Kerttulissa käydään osana työntekijöiden perehdytystä läpi ilmoitusvelvollisuus, lisäksi asia käydään säännöllisesti läpi henkilöstökokouksissa. Jos työntekijä huomaa työssään epäkohdan tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asukkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa, hän voi tehdä ilmoituksen. Epäkohdalla tarkoitetaan esimerkiksi asukkaan epäasiallista kohtaamista, asukkaan loukkaa-

mista sanoilla, asukasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita, asukkaan kaltoin kohtelua ja toimintakulttuurista johtuvia asukkaalle vahingollisia toimia. Myös epäkohdan uhasta, joka on ilmeinen tai voi johtaa epäkohtaan, tulee ilmoittaa. Kaltoin kohtelulla tarkoitetaan fyysistä, psyykkistä tai kemiallista eli lääkkeillä aiheutettua kaltoin kohtelua. Esimerkiksi asukasta tönittää, lyödään tai uhkailaan, käytetään hyväksi fyysisesti tai taloudellisesti, puhutellaan epäasiallisesti ja loukkaavasti tai palvelussa, asukkaan aseman ja oikeuksien toteuttamisessa, perushoivassa ja hoidossa on vakavia puutteita.

Ilmoitus tehdään Mainionetissä Mainiokoti Kerttulin omilta sivuilta poikkeamailoituksena valitsemalla Poikkeamat-sivulla Työntekijän ilmoitusvelvollisuus -välilehti ja täytetään lomakkeelle pyydetty tiedot. Lisäksi tilanteesta tulee informoida yksikön johtajaa. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta kunnan sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle tai valvonnan vastuuhenkilölle, mikäli kunnassa on tämä nimetty. Tieto vakavasta ilmoituksesta menee myös liike-toimintajohtolle sekä laatutiimille.

Työntekijän vastuu:

- 1) Ilmoita epäkohdasta tai ilmeisen epäkohdan uhka esihenkilölle. Epäkohdalla tarkoitetaan esim. asiakkaan epäasiallista kohtaamista, asiakkaan loukkaamista sanoilla, asukasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita tai asiakkaan kaltoin kohtelua.
- 2) Käytä henkilökunnan ilmoitusvelvollisuuslomaketta Mainionetissä kodin omilla sivuilla.
- 3) Tarvittaessa kirjaa vapaamuotoisesti:
  - kerro mikä epäkohta on ja mitä seurauksia siitä voi olla asiakkaalle ja hoitavalle yksikölle
  - kuvaa olosuhteet ja epäkohdan mahdolliseen toteutumiseen vaikuttavat tekijät
  - kerro oma näkemyksesi, miten epäkohta saadaan kuntoon

Esihenkilön vastuu:

- 1) Ota jokainen epäkohtailmoitus vakavasti.
- 2) Puutu asiaan ja keskustele henkilöstön kanssa korjaavista toimenpiteistä.
- 3) Saata korjaavat toimenpiteet käytännön muuttamiseksi ja epäkohdan poistamiseksi.
- 4) Kirjaa läpikäytyt ilmoitukset palaverimuistioon.
- 5) Informoi ilmoituksesta palvelujohtajaa sekä laatutiimiä.
- 6) Ilmoita asiasta johtavalle viranomaiselle tai valvonnan vastuuhenkilölle.

3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Mainiokodeilla on käytössä laaturaportointi Power BI:ssä, jossa raportoidaan kodin poikkeamailmoitukset ja voidaan seurata niiden käsittelyä. Laatupoikkeamien, epäkohtien, läheltä piti -tilanteiden ja haittatapahtumien käsittelyn yhteydessä Mainiokoti Kerttulissa määritellään korjaavat toimenpiteet, joilla voidaan estää tilanteen toistuminen jatkossa. Korjaavat toimenpiteet dokumentoidaan poikkeamailmoituksen käsittelyn yhteydessä poikkeamalomakkeelle ja henkilöstökokouksen kokousmuistioon. Vaarojen selvittämisessä ja arvioinnissa ilmenevien epäkohtien osalta niiden merkittävyys arvioidaan sekä sovitaan ja kirjataan korjaavat toimenpiteet. Mikäli työntekijä on jättänyt noudattamatta toimintaohjetta, annetaan työntekijälle toimintaohje uudelleen tiedoksi ja kerrotaan ohjeen mukainen toimintatapa. Korjaavien toimenpiteiden toteutumisesta kodissa seuraavat yksikön johtaja ja tiimivastaava.

Mainiokoti Kerttulissa toimintakäytäntöjen muuttumisesta tiedotetaan sähköisiä ilmoitusjärjestelmiä ja kokouskäytäntöjä hyödyntäen. Korjaavat toimenpiteet ja muuttuneet toimintaohjeet käsitellään henkilöstökokouksissa, käsitellyt asiat kirjataan palaverimuistioihin ja muistiot tallennetaan Mainionettiin kodin omille sivuille. Työ- ja toimintaohjeet sekä asiaan liittyvät mahdolliset muut

kirjalliset dokumentit päivitetään uuden toimintakäytännön mukaiseksi ja ne tallennetaan myös kodin omille sivuille. Domacare-asiakastietojärjestelmään tehdään kirjaukset asukkaan kohdalla muuttuneista käytännöistä palvelu- ja kuntoutussuunnitelmaan. Tarvittaessa tiedotetaan myös muita yhteistyötahoja sähköpostilla tai puhelimitse. Asukasta ja läheistä tiedotetaan aina asukkaan hoitoon liittyvistä poikkeavista tilanteista. Hyvinvointialuetta tiedotetaan poikkeamista sopimuksen mukaisesti. Vakavista poikkeamista ja tapaturmista ilmoitetaan kuitenkin aina tilaajalle ja aluehallintovirastolle toimintaohjeiden mukaisesti. Yksikön johtaja valvoo ja arvioi yhteistyössä kodin tiimivastaavan kanssa koko henkilökunnan toiminnan toteutumista sovitulla tavalla. Koko henkilökunta on velvollinen huolehtimaan siitä, että kaikki noudattavat yhdessä sovittuja toimintatapoja ja ne toteutuvat käytännössä.

Hygieniaohteiden ja infektioerjunnan toteutumista kodissa ohjaa Mehiläisen hygieniasuunnitelma, jossa on kuvattu seuraavat aihealueet: Hygienian hoitotyössä, infektioidentorjunta, toimintaympäristön hygienian, elintarvikehygienian, koulutus. Mehiläisen valtakunnallinen hygieniatoimikunta tukee kodissa tehtävää hygieniatyötä. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä hygieniahoidajan ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tavanomaisia varotoimia käytetään kaikkien asukkaiden hoidossa infektiotilanteesta riippumatta. Varotoimilla pyritään estämään mikrobin siirtymistä työntekijöistä asukkaisiin, asukkaista työntekijöihin ja asukkaasta työntekijän välityksellä toisiin asukkaisiin. Suojakäsineitä käytetään työvaiheissa, joissa iho joutuu kosketukseen mm. asukkaiden limakalvojen kanssa. Käsineet vaihdetaan siirryttäessä asukkaan "likaiselta" alueelta "puhtaalle" alueelle.

Henkilökunta pukeutuu siisteihin ja asianmukaisiin työasuihin. Hiukset pidetään siisteinä ja puhtaina, lisäksi pitkät hiukset pidetään kiinni. Hyvä käsihygienian on tärkeä infektiota ehkäisevä toimenpide. Käsihygienian voidaan toteuttaa joko pesemällä kädet huolellisesti tai käyttämällä alkoholipohjaista käsihuhdetta. Asukasturvallisuuden sekä työturvallisuuden turvaamiseksi sormukset, rannekellot ja -korut, rakenne-, geelikynnet, kynsikorut ja kynsilakka ovat kiellettyjä riskien minimoimiseksi suorassa asukastyössä. Asukastyössä ja ruoan käsittelyssä käsistä on myös pidettävä huolta ja kädet kuivattava aina huolellisesti kosteuden aiheuttamien ihottumien ja infektioiden estämiseksi. Tartuntatautiin ehkäisemiseksi noudatamme esimerkiksi seuraavia varotoimia:

- käsien saippuapesu
- korujen ja rakennekynsien käytön mahdolliset rajoitteet
- tarttumapintojen (ovet, kahvat, tuolit, katkaisimet, hanat) tehokas puhtaanapito
- tarvittaessa suojakäsineiden käyttö epidemioiden ehkäisemiseksi

Mainiokoti Kerttulissa henkilöstöltä edellytetään tartuntatautilain 48 §:n mukaista suojaa, sillä yksikössä hoidetaan lääketieteellisesti arvioituna tartuntatautiin vakaville seurauksille alttiita asiakkaita. Asukkaiden parissa työskentelevillä on oltava joko sairastetun taudin antama suoja tai riittävä rokotussuoja tuhkarokkoa ja vesirokkoa vastaan sekä rokotuksen antama suoja influenssaa vastaan. Tuhkarokon ja vesirokon osalta kysytään tietoa taudin sairastamisesta tai rokotuksesta ja influenssan osalta rokotustodistus. Työntekijä voi myös toimittaa työterveyshuollon antaman lausunnon tartuntatautilain mukaisesta soveltuvuudesta.

Asukkaan henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisen tuen tarve kirjataan palvelu- ja kuntoutussuunnitelmaan ja sen toteutumista seurataan osana päivittäistä kirjaamista. Hygieniasta huolehditaan intimiteettisuoja kunnioittaen. Asukkaan toive esimerkiksi saunomisesta huomioidaan. Mainiokoti Kerttulissa on laadittu kodille oma siivoussuunnitelma. Siivous toteutetaan kodin siivoussuunnitelman mukaisesti noudattaen sosiaalipalveluiden hygieniakonseptia. Elintarvikehuollon omavalvontaa varten on laadittu erillinen elintarvikehuollon omavalvontasuunnitelma.

3.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat

Asiakastietojärjestelmä Domacare ja sen ylläpito: Invian Oy
Apuvälineiden huollot: Berner Oy
Elintarvikkeet: Kespro Oy
Jätehuolto: Lassila & Tikanoja Oy
Kiinteistöhuolto: RTK-palvelu Oy
Lääkkeiden annosjakelu: Tuusulan I apteekki
Vaihtomattopalvelut: Lindström Oy

Palveluhankinnat on kuvattu Mehiläisen hankintatoimen ohjeissa ja hankintapolitiikassa ja ne on hoidettu keskitetysti. Mehiläisen ostamien tuotteiden ja palveluiden oltava laadultaan käyttötarkoitukseen sopivia, potilasturvallisia ja kokonaiskustannuksiltaan sopivia. Mehiläisen laatu- ja johtamisjärjestelmä täyttää standardien ISO 9001, ISO 14001 ja ETJ+ vaatimukset. Hankinta toteuttaa kerran vuodessa toimittaja-arvioinnin valtakunnallisesti merkittävimpien toimittajien osalta. Toimittaja-arviointien lisäksi hankinta toteuttaa kriittisten kategorioiden osalta toimittaja-auditointeja sekä toimittaja kohtaisia riskiarvioita.

Kaikki merkittävimmät toimittajat sitoutuvat Mehiläisen toimittajien toimintaohjeisiin (Supplier Code of Conduct). Kilpailutetuilta alihankkijoilta edellytetään joko omavalvontasuunnitelmaa tai asianmukaista laadunhallintaohjelmaa. Mainiokoti Kerttulissa seuraamme jatkuvasti alihankkijoiden toimintaa. Keskeisiä kriteereitä ovat palvelun/tuotteen laatu, toimitusajan oikea-aikaisuus ja kustannus. Mahdollisista yhteistyöpalavereista kirjataan aina muistio, joka tallennetaan toiminnanohjausjärjestelmään. Poikkeamista reklamoiimme välittömästi palveluntuottajalle. Mikäli kyse on satunnaisesta tai vähäisestä poikkeamasta, selvitetään asia suoraan palveluntuottajan kanssa. Mikäli poikkeama toistuu tai se on merkittävä, ollaan kodista yhteydessä Mehiläisen hankintaan, tehdään poikkeamasta virallinen reklamaatio ja noudatetaan hankinnasta saatuja toimintaohjeita.

3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Mainiokoti Kerttulissa on laadittu valmiussuunnitelma, jolla varaudutaan häiriö- ja poikkeusoloihin, Valmiussuunnitelmaan on dokumentoitu kodin varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan menettelytavat.

Valmiussuunnitelman laadinnasta ja päivittämisestä vastaa yksikön johtaja. Lisäksi myös kodin pelastussuunnitelman liitteenä turvallisuusohjeistus poikkeusolojen varalle.

4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO, JULKAISEMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN

4.1 Toimeenpano

Mainiokoti Kerttulin omavalvontasuunnitelma on laadittu yksikön johtajan johdolla yhteistyössä henkilöstön kanssa varmistaen näin henkilöstön sitoutumisen suunnitelman mukaiseen toimintaan. Palvelujohtaja on hyväksynyt omavalvontasuunnitelman. Omavalvontasuunnitelman laadinnassa on hyödynnetty sen eri osa-alueiden vastuuhenkilöiden osaamista. Mainiokodeilla on myös mahdollisuus konsultoida laatuorganisaatiota omavalvontasuunnitelman laadinnassa.

Kodin omavalvontasuunnitelma on osa jokaisen työntekijän perehdytystä ja jokainen työntekijä on velvollinen perehtymään siihen. Työntekijä vahvistaa perehtymisen lukukuittauksella. Ajantasainen omavalvontasuunnitelma on työntekijöiden saatavilla Mainionetissä Mainiokoti Kerttulin omilla sivuilla, tulostettuna yksikön toimistossa sekä Mainiokoti Kerttulin internetsivuilla.

4.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Mainiokoti Kerttulin omavalvontasuunnitelma on osa Mehiläisen sosiaalipalveluiden omavalvontaohjelman. Kodin omavalvontasuunnitelman toteutumista seurataan viikoittain omavalvontakyselyllä. Kyselyn perusteella kodille muodostuu omavalvontaindeksi ja määritellään seurattavat kehittämiskohteet. Lisäksi raportoimme säännöllisesti kvartaaleittain omavalvontasuunnitelman seurantahavainnot liittyen sen toteutumiseen, havaittuihin kehittämistarpeisiin sekä tehtyihin toimenpiteisiin. Vuosittain syksyllä toteutetaan myös omavalvonnan vuosikysely, jonka pohjalta laaditaan kehittämistoimenpiteet seuraavalle vuodelle.

Mainiokoti Kerttulin omavalvontasuunnitelma on julkisesti nähtävillä kodin pääsisäänkäynnillä kodin kansiossa sekä Mainiokoti Kerttulin internetsivuilla.

Mainiokoti Kerttulin omavalvontasuunnitelma päivitetään säännöllisesti vuosittain vuosikellon mukaisesti ja aina kun tapahtuu palvelun laatuun, vastuuhenkilöihin, asukasturvallisuuteen tai toimilupaan liittyviä muutoksia. Lisäksi koko henkilöstö osallistuu suunnitelman päivittämiseen henkilöstökokouksissa. Kodin henkilökunta on myös veloitettu ilmoittamaan yksikön johtajalle, mikäli he havaitsevat päivitystarpeita omavalvontasuunnitelmassa.

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys

Tuusula 16.4.2026

Allekirjoitus

Pauliina Rantanen

Pauliina Rantanen